

Hål 8, par 5, med vild ruff men också med tydliga linjer runt tee. Vyn över Öresund och Danmark skapar naturlig känsla, liksom de nya klipphöjderna.

HISTORIEN OM

Nya Rya

I snart 80 år har det spelats på ett av vårt lands bästa markområden för golf. Nu händer det nya saker på Rya. Vi visar vad en golfklubb kan göra utan att det kostar en förmögenhet.

AV TOMAS HAGFELDT
FOTO MICKAEL TANNUS

Vilt vajande ruff bakom greenerna och numera med samma seasidekänsla inne bland träden. Klipplinjer skapar skönhet (nedan).

Efter ett bra golfslag stannar bollen på greenen.

Annars kort, till vänster, till höger, eller för långt.

Men hur långt?

Golfbanan avgör, och de som klipper den.

Ett något för långt slag bromsar lite grand men stannar på foregreen, ett något längre stoppas i semiruffen, en riktigt toppad boll hamnar i den klippta tjockruffen, och den som slår ett riktigt skitslag får leta boll ute i allt det vilda och högväxta.

Belöningarna och straffen blir rättvisa.

Så är det åtminstone här på Rya GK.

”Här bakom ettans green har vi fem olika klipphöjder inom sju meter”, säger Magnus Sunesson, klubbchefen. ”Det skapar feeling, känsla, framför allt här vid havet.”

Vår golfgrunda har nyligen startat och under de närmaste 18 hålen kommer Sunesson med entusiasm och stor passion att berätta om allt nytt som har hänt på Ryas golfbana utmed Öresunds strandkant strax söder om Helsingborg.

Svingtankarna har vi lämnat. Här handlar allt om hur en ganska vanlig svensk golfklubb kan förändra sin golfbana med relativt små medel.

Förändra och förbättra. Förädla istället för att bygga om.

”Skapa feeling”, upprepar Sunesson.

Bland annat med fem olika klipphöjder.

STRÄCKNING SEDAN 1957

Rya GK tillhör vårt lands klassiska golfklubbar. Det började på Örby ängar 1934 och fortsatte två år senare med spel på golfhål där vi befinner oss idag. Carl-Erik Nordgren från Viken blev instruktör och lade ut nio hål, varav två låg på det nuvarande området.

Den förste att förbättra banan var Rafael Sundblom på 1940- och 50-talen.

Sundblom, utbildad och inspirerad av den store Harry Shapland Colt, var vår förste erkände svenska golfbanearkitekt.

”Han har sin signatur på flera av våra allra bästa hål”, säger Magnus Sunesson. ”Och dem ska vi naturligtvis vårda.”

Greenerna på signaturhål som det fjärde, åttonde och sextonde har en gång skapats av Sundblom. Anders Amilon och Jan Sederholm var båda viktiga vid den fortsatta utvecklingen av banan, men sedan 1957 har bansträckningen i princip varit identisk med dagens.

Hur ser banan ut i framtiden? Förädlad och utvecklad men utan en påkostad omgörning? Det är Magnus Sunessons vision som ny klubbchef. En långtidsplan med större förändringar har tidigare klubbats, men Sunesson önskar och hoppas kunna övertyga medlemmarna om att det finns alternativ och att planen bör revideras.

Detta är viktigt att berätta i historien om Rya GK, även om dagens runda handlar om allt som hittills har gjorts och vad flera golfklubbar kan göra utan att det kostar en förmögenhet.

”SEASIDE GOLF SINCE 1934” är Ryas slogan. Inte links. Möjligen på hål 2, 3 och 4, Öresundsutsikt också från framför allt hål 7, 15 och 16, linkskänsla på hål 1 och 8, och även på banans ursprungliga del där hål 17 och 18 i dag ligger.

”Men med små medel kan vi förstärka känslan och upplevelsen”, säger Magnus Sunesson. ”Även inne bland träden i parken kan vi med klipplinjer, ruffsträngar och avgränsningar behålla kontrasterna i landskapet. Hela banan får en enhetlig karaktär.”

Det är detaljerna och nyanserna som gör skillnad.

Banan blir estetiskt vackrare för ögat, lockar till roligare golfslag, skapar rumkänsla, feeling.

Men ordet seaside är gott nog.

Redan på infartsvägen uppe på landborgen kan vi numera känna karaktären, att vi är nära havet. Utmed vägkanten är ruffarna uppsläppta. Färgen är lejongul, inte mörkt grön som tidigare då allt utanför fairways var semiruff.

Från höjden och backen ner mot klubbhuset syns Öresund, ön Ven och även Danmark. En sydlig vind, 7–8 meter per sekund, känns som en lagom utmaning. Rundan kan börja.

”Direkt här på första tee ser du väsentliga skillnader”, börjar Sunesson. ”Tee-boxen är klippt som på de bästa banornas öppningshål, rektangulär och inramad av en tydlig ruff.”

Den ligger, som tidigare, bara några steg från klubbhuset och puttinggreenen, en stor klocka visar tiden, en kortklippt häck pryder vänstersidan. Det är inbjudande, man får feeling.

Ruffen växer numera vilt uppe på kullarna bakom greener och mot strandkanten. En ruffsträng mellan ettans och treans fairways avgränsar hålen och definierar landskapet.

INRAMNINGAR OCH AVGRÄNSNINGAR

Fairwaybunkern syns till vänster men ska i en ännu perfektare värld, kanske nästa år, höjas upp 40–50 centimeter, kanske 60. Med mer tydliga och synliga bunkerområden kan seasidekaraktären förstärkas, banan blir vackrare, utmaningen känns tuffare, bunkrar skapar psykologi.

”Vi har också förflyttat fairwaykanten mot bunkern. Klipplinjen går numera hela vägen ner till bunkeranten. En boll med vänsterskriv ska inte stanna i en semiruff mellan fairway och bunker, den ska ner i bunkern”, säger Sunesson.

'Vi vill skapa
något vackert
snarare **än ett**
monster.'

Hål 4, klassikt korthål. Rafael Sundblom har en gång designat bunkern och greenen. Här påminns vi om att Rya är en golfklubb med anor.

En svårare bana? Ja, för eliten som måste tänka till en extra gång innan drivern bombas. Greenområden med flera kortklippta runoffs och med hårdare och fastare ytor ställer krav.

”Men vi vill skapa något vackert snarare än ett monster. Naturupplevelsen, vad vi ser med ögat och känner, är viktigare för många här på Rya än att behöva slå omöjliga slag”, säger Sunesson.

”Det mesta vi har gjort är till en fördel för framför allt medelgolffaren. Vi skapar rum i landskapet så att man lättare hittar bollen. De höga ruffarna blir avgränsningar som ökar säkerheten. Du kan ibland putta från en sänka nedanför greenen istället för att slå en svårare chip i semiruff. Du kommer att se målen tydligare och få en bättre bild av vad du vill göra. Du kommer att märka det under rundan.”

Vi slår dagens första utslag.

Out of bounds till höger, för övrigt nya vita pinnar, låga och prydligt uppsatta, nästan lockande. Framför allt är de enhetliga. En liten detalj.

Bakom greenen syns de nya klipphöjderna, de tydliga markeringarna mellan green, foregreen, semiruff, klippt ruff och vild men gles tjockruff, från 3 mm till 6 mm, upp till 3,2 cm och 8 cm, till det höga grässets fria höjd.

”Tidigare fanns här en 2,7 centimeter hög semiruff, den fanns överallt utanför greener och fairways. Allt gick i mörkt grönt. Nu har vi nyanser, vi ser hela färgskalan och känner Ryas karaktär”, konstaterar Sunesson.

Vi kommer till treans tee, belägen vid strandkanten och de vilda rosbuskarna (rosa rugosa; vresros på svenska).

”Här hade vi en lång tee som pekade åt någon diffus riktning. Istället har vi klippt upp fem tees på samma yta. Samtliga är rakt riktade mot spelfältet, inramade med högre klippt semiruff. Återigen, en definition av landskapet.

Inramningar, avgränsningar, tydliga klipp-linjer och klipphöjder, feeling.

”Med relativt små medel kan man göra något riktigt bra utan att behöva punga in en massa miljoner”, säger Sunesson.

”Visst kostar det att sträva efter kvalitet – extra dressningar, hjälpsådd, tillbehör till maskiner, och så vidare – men det behöver inte kosta för mycket.”

Sunesson tillträdde i våras som klubbchef på Rya. I hans arbetsuppgifter ingår ett ansvar för banan i samarbete med personalen, bland annat tre helårsanställda på banan, som mest åtta under högsäsong.

Han ser det som ett lagarbete, inget inom golfen är en enmansshow, förutom när Rory McIlroy glänsar, som han uttrycker det.

Med kunskap från tourspel (tolva i British Open 1991) och ett stort intresse för banarki-

Inledningen av rundan har ofta ansetts som en av vårt lands mest minnesvärda. De fyra första hålen ligger alla nära stranden och havet. Öppningshållets green inramas numera av fem klipphöjder och en runoff till vänster. På fyran (korthålet till höger) klipps greenen ända in till bunkeranten.

tektur och design kompletterar han bangängets kunskaper om allt som har med skötseln att göra.

”Vi började året med att gå mycket på banan. Vi funderade på möjligheterna, på klipplinjer, förflyttningar av fairwaylinjerna, riktningen av tee-områdena, var den höga ruffen borde ligga, allt sånt. Under säsongen har vi följt planen, utvecklat den, hittat nya grejor, men maskinerna har gått ungefär lika mycket som vanligt, utan att driftskostnaden har ökat.

Istället för att klippa en massa semiruff har de timmarna ägnats åt att jobba med detaljer och putsjobb”, säger Sunesson.

Och han tillägger:

”Vi kommer att spara en hel del bensin och diesel.”

Den högt vajande rödsvingeln ger banan karaktär, gör den vackrare för ögat men är sällan i spel. Klipptiden minskas. Bränsle sparas. Pengar sparas. Miljön gynnas.

”Bättre att jobba med småskador på greenerna än att sitta på en gräsklippare och spy ut en massa diesel.”

ÖRING SOM LURAR I VASSEN

Vi kommer till åttan, ett av signaturhålen, med vy över havet, dogleg vänster, numera med en följsam fairwayklippning, och även ett vattenhinder framför greenen, en damm och en bäck som slingrar sig vidare bort mot elvan och tolvan, förbi hål 13 och 14.

Här trivs öringen. Det sägs att det ingen annanstans i Sverige produceras så mycket öring per kvadratometer vatten.

”Därför behåller vi förstås vassen i bäcken. Vi gör vad vi kan för att så mycket öring som möjligt ska kunna växa till sig här för att sedan simma ut i havet och ut i världen”, säger Sunesson.

”Men vi kan kapa vassen i topparna. Vi kan se greenytan inför inspielen.”

Tydliga siktlinjer och mål är vad det handlar om, inte minst här på åttan. Träd har gallrats eller beskurits nertill. Buskar och sly har rensats. Sikt målen syns under trädkronorna. Att tydligare se bunkrar, greener, out-pinnar och rufflinjer betyder både enklare och bättre spel.

Här på åttan, och inte minst på tian och tolvan, har arbetet med trädvård och gallring givit synliga resultat.

”Träden har växt under 50 år. Nu ser vi inte längre över dem, men vi kan titta under dem om vi beskär dem och tar bort grenverk nertill. När vi har rensat mellan stammarna slipper vi också leta boll”, säger Sunesson.

”Och berätta gärna att gubbagänget i ’Kvalitetstsligan’ har gjort mycket av jobbet. Ibland har de varit 11–12 man, mellan 65 och 80 år. När man kan involvera medlemmarna i det här är mycket vunnet, samtidigt gör de något bra för sin egen bana.”

’Det skulle se ut som **om kullen** hade funnits **här sedan 1936**. Men egentligen ska man inte **ändra** något så här fint.’

VI NÅR ETT PARKLANDSKAP med pilträäd, al, björk och ek. Under de senaste åren av en annan karaktär än havshålen. Numera i samklang med Ryas enhetliga karaktär tack vare ruffsträngar som avgränsar och växer vilt på synliga kullar. Bunkrarna är mer i spel då fairwayklippningen når ända till kanten.

På ett långt tee-område på tolvan är nya tees skapade med nya klippningar. Numera i korrekt riktning mot spellinjen.

”En förändring i det befintliga, utan ökad kostnad”, säger Sunesson.

Fjortonde hålet var tidigare ett av banans svagaste. Nu ramas det in av hög ruff på högersidan, fairway har utökats, greenen och den högra bunkern syns bättre. Hålet har blivit bra.

På det 16:e slår vi oss ner mot Öresund. Hålet är Rafael Sundbloms. Bunkrarna är inspirerade av Harry S Colt. Vyn är en av de finaste vi har inom svensk golf.

”För bättre säkerhet borde kullen byggas vidare åt höger, för att skapa en vall och avgränsa greenen från fyrans som ligger strax bakom. Det

skulle se ut som om kullen funnits där sedan 1936. Men jag vet inte. Egentligen ska man inte ändra något så här fint”, säger Sunesson.

Här vinner jag för övrigt matchen.

Tre upp, två hål att gå.

Banan är tillbaka vid strandängen nere vid klubbhuset. På 17:e hålet finns tre bunkrar som numera ser ut som de gjorde i begynnelsen, Sunesson har sett och inspirerats av de gamla svartvita bilderna från den tiden. Vilt vajande ruff ramar in greenområdena på såväl det 17:e som avslutningshållet.

Klipphöjderna är fem.

Efter ett bra golfslag stannar bollen på greenen. Ett något för långt slag bromsar lite grand men stannar på foregreen, ett något längre stoppas i semiruffen, en riktigt toppad boll hamnar i den klippta tjockruffen, och den som slår ett riktigt skitslag får leta boll ute i allt det vilda och högväxta.

Ingen boll rullar över kullen. De som tränar på övningsgreenen där bakom kan putta i lugn och ro. ●

RYA GOLFKLUBB

Bildad: 1934.

Telefon: 042-22 01 82

E-post: info@rya.nu

Webb: www.rya.nu

Klubbchef: Magnus Sunesson.

Banpersonal: Måns Norén, Håkan Olsson, Johnny Hansson, Joakim Flink, Brian Peder-sen (head greenkeeper), Martin Rees.

